

I 514
Prieš surašant gerai išsiskaityti instrukciją!

Žinių lapo Nr. 1
(nerašyti)

Lietuvos žemės vardynas

renkamas Švietimo Ministerijos

Su visokiais klausimais, iškilusiais surašant žemės vardyną, kreiptis ir prirašytus žinių lapus siųsti:
Valstybės Archeologijos Komisija — Lietuvos žemės vardynas, Kaunas, Vytauto Didžiojo Muziejus.

Žemės vardai

Ubiškės
(oficialinis vardas)

Kaimo, dvaro, vienkiemio, miesto, ~~bažnytkaimio~~, girininkijos,
(liečiantįjį pavadinimą pabraukti)

Telšiai

valsčiaus

Telšiai

apskrities

Sunaudoti spausdinti ir rankraštiniai šaltiniai bei jų sutrumpinimai

Surašytojo:

Pavardė, vardas Eidemienė Ona verslas mokytoja
Gimimo vieta Vilkaiškiai valsčius Telšiai apskritis Telšiai
Adresas: Ubiškės prad. mokykla, Telšiai, pastas Telšiai apskritis

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Eilės Nr.	Vardas rašomąja kalba parašytas	Vardas vietos žmonių ištarme	Senovinės vardo formos	4 skilties šaltinis	Žinios surinktos iš	Dalykas	Žemės paviršiaus rūšis, išvaizda, kokybė	Dydis	Lokalizacija	Upių, upelių ištakų bei žiočių vietos ir jų apibūdinimas	Pastabos
	a) tikrintojo	b) surašytojo									
✓ 1.	Akmenote	Akmenauti			ž.k.	arima žemie ir perva	žvyras, molis	apie 4 ha	Prie Pateklos upės, jos dešiniame krante.		giliai per 50-70 cm. yra daug, istisos grūdų, akmenų.
2.	Alksnini dubelė	Alksnėni dubekė			ž.k.	gangkla	žvyras, molis	apie 3 ha	Prie Šiaulių-Telsių geležinkelio iš dešinės pusės Skirmanto žemėje.		
3.	Alkos	Alkas			ž.k.	Perva	žvyras, smelis	apie 5 ha	Prie Pateklos upės dešiniame krante. Skirmanto ir Daubinių žemėje.		Paviršius kasmet upės užtvindomas žvyras, o paviršius ir giliau lekantys smelis.
4.	Alksnimote	Alksninouti			ž.k.	gangkla	šlapia	apie 5 ha	Jeronimo Skirmanto žemėje.		
5.	Beržimote	Beržinouti			ž.k.	arima žemie	molis, žvyras	apie 4 ha	Per ją pereinama geležinkelis tarp Tryškių-klėškos stoties, Skirmanto žemėje.		
6.	Dubikė	Dubėke			ž.k.	arima žemie	smelis	apie 7 ha	Prie Šiaulių-Telsių geležinkelio iš dešinės		Per tą dirvą eina plotas ir lėtai; dugnas smailiai siaurėja į dubiną vad. Nėš.
7.	Gaidžio kalnelis	Gaidži' kalnelis			ž.k.	kalva, arima žemie	smelis	apie 1 ha	1/2 mylios nuo Pėmenų kalnelio		
8.	Kurtinys	Kurtinys			ž.k.	perva	žvyras su smėliu lygi, per ją teka Palšupis	apie 3/4 ha	Prie pat Pateklos upės iš šiaurės rytų ir iš pietų prie geležinkelio		Sausa perva, bet pavasarį Patekla murena kurtis žemę.
9.	Palšupis	Palšupis			ž.k.	upelis		apie 2 km.	Teka iš pietų į šiaurę ir į teka į Pateklą už klėškos būdingas.	Prigieda Papovo miške iš vakarų tamos kalvo kabo.	Teka iš vakarų ir neišdžiūsta ir žiemą užteka pavasarį ant lėdo vandens. Seimau vadinamas: „Seltupis“ - žuvinėji žuonės masai tuo vardu bevardina.
10.	Grikkalnis	Grikkalnis				kalvas	iš vienos pusės aukšto stoties, o iš kitos lygus su dirva apie 1/2 ha, smelis.	apie 1/2 ha	Prie pat klėškos geležinkelio stoties. Narvydo žemėje.		
11.	Patekla	Patekla			ž.k.	upė			Teka: Virvyta iš dešinės apie 1 km. nuo klėškos km. prie geležinkelio tiltų.	Suri daug įtelių, teka čia pat; Virvyta	Patryniai staugis ir pogrėda apie 20 m. Vasa vandenų maza. Tiltų nėra žuonės vadinama per krastes.
12.	Pėmenų kalnelis	Pėmenų kalnelis			ž.k.	kalva, arima žemie		apie 12-15 m. aukščio	Nuo Beržimotės į Tryškių-rytų pusę		Ura neseniai kauri gangkla.
13.	Pleke	Pleke			ž.k.	Perva ir gangkla	smelis	apie 6 ha	Prie pat klėškos kaimo, kitų geležinkelio puseje.		
14.	Paršo kalnelis	Parša kalnelis			ž.k.	kalnelis	lyg. supiltas kupaštas smelis, o paviršius žvyras	apie 18 m. aukščio 20 m. diametras	Prie pat Pateklos upės dešiniojo kranto.		Strodo supiltas ar sumėstas gyjuzė upės laubos pavoje
15.	Parkulė	Parkuli			ž.k.	Perva	smelis	apie 2 ha	Buėriams žemėje dešiniame Pateklos krante, prie pat upės.		
16.	Rūdžpelkė	Rūtžpelkė			ž.k.	šlapia perva	žvyrinė	apie 1 ha	klėškos Klebono žemėje ir Skirmanto.		
17.	Palšupys	Palšupys			ž.k.	Perva	Priemolis	apie 1/2 ha	Prie pat J. Skirmanto laubos		

1 Eilės Nr.	2 Vardas rašomąja kalba parašytas		3 Vardas vietos žmonių ištarme	4 Senovinės vardo formos	5 4 skilties šaltinis	6 Žinios surink- tos iš	7 Dalykas	8 Žemės paviršiaus rūšis, išvaizda, kokybė	9 Dydis	10 Lokalizacija	11 Upių, upelių ištakų bei žiočių vietos ir jų apibūdinimas	12 Pastabos
	a) tikrintojo	b) surašytojo										
18.		Skersinė	Skersene				Parapijos kapinės	smelis		Prie Šiaulių-Gelūnų gelėžinkelio iš dešinės		Jaunieji tuo vardu nebevadina.
19.		Subingiai	Subin'rais				grionys	Neišdėius ta- ma bala	apie 100m ir 6m. gelu- mo	Skirmanto žemėje		
20.		Turkalnis	Turkalnis				kalnas	šponges pušimis		Prie pat Šiaulių-Gelūnų gelėžinkelio iš kairės pusės		
21.		Ubiški	Obėške				bažnytkainis	smelis	apie 1/4 ha šiekul ilgio	Norvegdo žemėje		
22.		Obago bala	Obaga pelke				neišdėius ta- ma bala	kalnėta, pušynai	47 m. dydis	Valokijos ir Papovo žemėje		Esas ten išorės kelmas jautis ir prašūnų nuskai- des po uelėnos.
23.		Užvingis	Užvingis				pieva	lygi upės darba ir upės smelis	apie 1/2 ha	Skirmanto žemėje		

13 Istorinės žinios

Nr. 15 Žmonių pasakojama, kad per Pateklą Parkulėse buvęs tiltas. Ejes kelias iš Ubiškės į Duobulį (šiuo šiuo laikais).
 Nr. 9. Palsūpis. Seniau buvęs vadinamas Šaltupis ir toje vietoje iš kur jis išteka esąs užėjęs ežeras.
 Nr. 18. Shersinė. Esą (daug žmonių pasakoja) buvęs shersiniai Pateklėm rėšiai. Būrusi pastatyta barūnė ir vienuolynas Shersinėje esą palaišotos Vyškupas. Nr. 21. Ubiškė. Buvę čia vienos koralikos - o kiti haubliuonininkai Duseikių dvar. Koralika šiuo metu žinoma.

14 Archeologinės žinios

15 Vardų kilmės aiškinimai

Nr. 10 Grikkelnis Norvydiene pasakoja, kad buvęs nustandęs pušies, po kuri išplėš ir užsėję grikkais ir praminę Grikkelnis.
 Nr. 12 Piemenų kalnelis. Pasakoja žmonės, kad neseniai dar būrusios ganyklos ir ten ant to kalnelio rinkdavosi piemenys.
 Nr. 13 Pliki. neanga žolė - leliantysis sniegs.
 Nr. 21. Ubiškė. a) Būrusi vadinama - Antanavas (šiuo šiuo laikais) tikimybės Uby's padovanojęs barūnėm žemę ir perkelus čia barūnėm ją pavad. Ubiškė. Nr. 21. b) Kiti aiškina, kad tai nuo žodžio, Ubyga - bet pirmąjį turi dangian žemę.

16 Tautosakinės žinios

Nr. 21 Ubiškė. a) Struks buks vokitukas pro korchlymus londa ir kurapkas baida (šepetukas gelvai iškuti; padarytos iš sėkų ir serin).

6) Užgrauš ponams ir viedams Ta netinkanti miera...
 kad sauleli mūsileida
 kad sauleli mūsileida
 mūs) darbėli mūs paleida.
 Leiskis saulė, tehih nienou
 donk mums šventą vakarėli
 nonkous, hojoms pailsėli
 + 7) Pūlo vakarą pareis iš dvara
 pomes didelį naujyną.
 Dar nieks nežina, nė motušėli.
 kad jau mumi sugava.
 or iširada toksa sūviedas,
 motušėli pasaki.
 Steim matūi auksti rytėli.
 išvėž mumi į šiankūs
 Rap tih pamata.
 Sargus sustata.
 neprileid motušėli.
 Akšen matūi bent pri longeli
 uedu pasikalbesma.
 Iukinka širgus į naujis krihas
 Svadin mums verkončius
 Rap tih mūvėša, stata į miera.

Dikavouh Dievon,
 ka netinkanti miera!
 stata brachėli mona,
 pat's geresis Čalnerius!...

Nr. 21. Ubiškė.

Kad aš paraugau pas motušėli
 didinį valėli.
 Kad aš parėjau rėtas sėjus, vėndravojini
 (kad) Motušėi saki, senoji tati:
 Eih, eih dukrelė, ont pailsėli
 Kada mūtiški vė bermušėli.
 nieks tan usakys mōilinga žolėli
 Svirne gulėjau silkais kiojėjams.
 Patol gulėjau, pakul nūvėjau.
 Jėka saulelė per žolėi gijau
 ir atsispindėji į žolius silkus
 Kada mūtekan vė bermušėli

nieks nesaki meili žodeli
 Kada parejau rugius rinkusi
 smukiai dirbusi
 Moieška saki, senoji tati:
 - Eih, eih, mōrteli, varyk bondele!
 Bonda variuoi, rosa brankusi
 Jėka sauleli per žolėi gireli
 ir atsispindėji mon į
 grandėlis ašarelis.
 Ak, ak, Dievuliau kasp
 aš propouliau, jauna
 mergeli į verga, į pouliu
 oi ja oi ja ja į verga
 į pouliu.

Žinių teikėjo(-jų) pavardė, vardas 1) Shirmančiūnė Petronė 13 Nr. 15, 18, 21; 15 Nr. 12, Nr. 13, Nr. 21g;
 16 Nr. 21 (a, b, c); 2) Norvydiene Ona 15 Nr. 10; 3) Jantavičius Feliksas 15 Nr. 21 b); 4) Šimkienė Irena 16 Nr. 21, g).
 Gimimo vieta(os) 1, 2, 4 Ubiškė, 3 Sevenčiai

valsčius

Telšiai

Amžius

iki 15	15—25	25—40	40—60	60—80	per 80
--------	-------	-------	-------	-------	--------

apskritis

Telšiai